Pro Kala

LAUSUNTO

Maa- ja metsätalousvaliokunta

Viite: VNS 2/2017 vp Valtioneuvoston selonteko ruokapolitiikasta Ruoka2030 Suomi-ruokaa meille ja maailmalle

LAUSUNTO KOSKIEN VALTIONEUVOSTON SELONTEKOA RUOKAPOLITIIKASTA RUOKA 2030

Pro Kala ry kiittää maa- ja metsätalousvaliokuntaa kutsusta saapua kuultavaksi koskien Ruokapoliittista selontekoa ja lausuu asiasta seuraavaa:

Koko ruoantuotantoketju perustuu alkutuotannolle. Selonteossa korostetaan maataloustuotannon ja sen edellytysten turvaamista useassa eri yhteydessä. Kalan alkutuotanto mainitaan muutaman kerran. Kuitenkin kalaelinkeinon suurimmat ongelmat tällä hetkellä on kotimaisessa alkutuotannossa. Kalan alkutuotannon merkitys suomalaisessa ruoantuotantoketjussa tulee nostaa samaan arvoon kuin maatalous- ja puutarhatuotanto ja alkutuotannon yrittäjien toimintaedellytysten turvaaminen tulee priorisoida yhtä tärkeäksi kuin maataloustuotannon. Kaikki kotimainen kalaraaka-aine elintarviketuotantoketjuun, niin kotimaiseen kulutukseen kuin vientiin, tulee suomalaisten kaupallisten kalastajien pyytämänä tai suomalaisten kalanviljelijöiden kasvattamana. Kalatuotteiden saatavuus voidaan turvata vain luomalla kotimaiselle kalan alkutuotannolle toimintaympäristö, missä elinkeinot voivat kehittyä ja kasvaa. Valtioneuvosto ei ole selonteon toimissa kiinnittänyt tähän riittävästi huomiota.

Kalatuotteiden kysynnän kasvun niin Suomessa kuin muualla maailmassa odotetaan jatkuvan, mikä luo kalatoimialalle erinomaiset kasvun ja kannattavuuden mahdollisuudet. Edellä mainitun kotimaisen alkutuotannon toimintaedellytysten parantamisen lisäksi on turvattava tuontiraaka-aineen saatavuus. Suomalainen jalostusteollisuus on viime vuosina tehnyt huomattavia investointeja. Voidakseen toimia, kehittyä ja menestyä, jalostusteollisuus tarvitsee kalaraaka-ainetta enemmän kuin pystymme Suomessa tuottamaan. Tarvitsemme tuontiraaka-ainetta myös laajentamaan kotimaista melko suppeaa lajivalikoimaamme ja vastataksemme kuluttajakysyntään.

Kalatoimialla on vuosikymmeniä tehty tuotekehitystyötä niin alkutuotannossa kuin jalostuksessa. Innovaatioiden avulla toimiala on kasvanut ja kehittynyt siihen, missä se on nyt. Kehitystyö jatkuu yrityksissä, tutkimuslaitoksissa ja erilaisissa hankkeissa, mistä uskotaan löytyvän uudenlaisia ratkaisuja esimerkiksi kalateollisuuden sivuvirtojen hyödyntämiseksi, vaikka kaikki nykyisetkään ratkaisut eivät kansantalouden kannalta ole huonoja.

Pasilankatu 2, 5. krs
PL 115, 00241 HELSINKI

www.prokala.fi
etunimi.sukunimi@prokala.fi

Selonteossa saaliiden käytön kehittämisen ja arvon lisäämisen keinoiksi mainitaan esimerkiksi ympäristösertifikaattien tai brändien hyödyntäminen. Ympäristöstä huolehtiminen on luonnonvara-ammateissa työskenteleville itsestäänselvyys ja Luonnonvarakeskuksen arvioiden mukaan kalakantamme ovat vahvat ja kestävät hyvin nykyisen ja jopa nykyistä laajemman kalastuksen. Sertifikaatit ja brändit eivät valitettavasti lisää tarjolla olevaa kalamäärää, mikä olisi kuluttajasaatavuuden varmistamisen ja kulutuksen lisäämisen edellytys.

Selonteon mukaan kotimaisen kasvatetun kalan tuotantoa lisäämällä sekä kotimaisten pyydetyn kalan jalostusastetta nostamalla voitaisiin nopeasti vähentää riippuvuutta ulkomaan tuonnista. Nopea riippuvuuden vähentyminen ei kaikilta osin ole realismia. Suomen elinkeinokalatalouden toimintaohjelman vahvana painopisteenä on kalankasvatuksen lisääminen. Suomalaiset kalanviljelijät ovat enemmän kuin innokkaita lisäämään tuotantoaan. Se edellyttää kuitenkin nykyistä suurempia kasvatuslupia. Niiden saatavuus on siis varmistettava. Kovin nopeisiin ratkaisuihin tällä ei tosin päästä, sillä kalanviljelyn tuotantokierto on noin kolme vuotta. Kotimaisen pyydetyn kalan jalostusasteen nosto ei sekään ole kovin yksinkertaista, sillä meille tuotavat lajit ja kalaraaka-aine ovat hyvin erilaisia kuin tarjolla olevat kotimaiset vaihtoehdot. Meille tuodaan pääasiassa kasvatettua lohta ja kotimaisista lajeista paras saatavuus on silakalla ja muikulla.

Suomalainen kuluttaja on hyvin tietoinen suosituksista syödä kalaa vähintään kaksi kertaa viikossa ja tuntee hyvin kalan merkityksen osana terveyttä edistävää ruokavaliota. Se, että kala edelleen löytää tiensä kuluttajan ostoskoriin varmistetaan turvaamalla kala-alan yritysten toimintaedellytykset koko arvoketjussa.

Kunnioittavasti

Pro Kala ry

Katriina Partanen
toiminnanjohtaja
0400 827 277
katriina.partanen@prokala.fi